

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 март 2014 г.

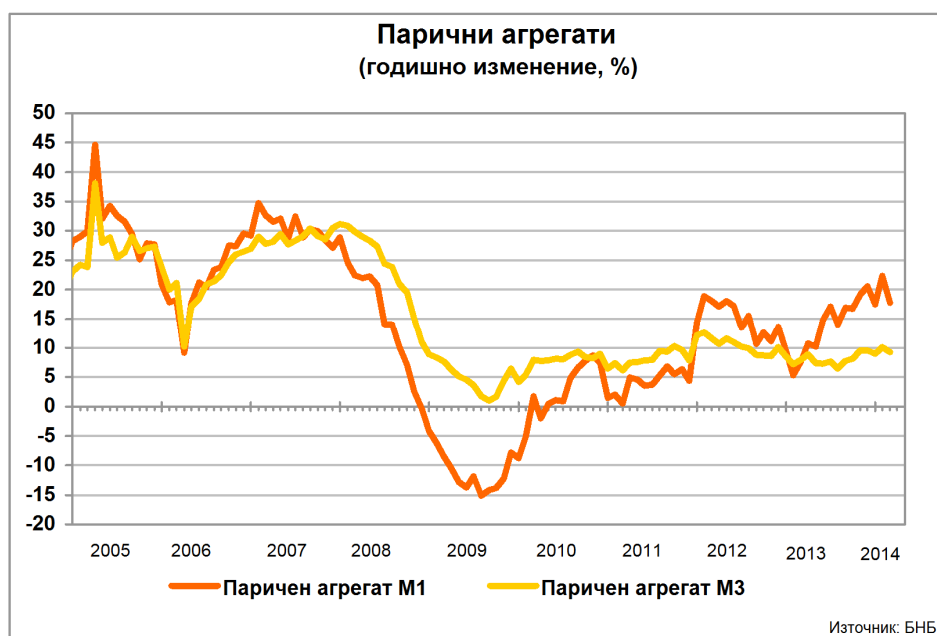
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Февруари 2014 г.

През февруари 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) е 9.2% при 10.1% през януари 2014 година. В края на февруари т. г. те са 67.602 млрд. лв. (83.9% от БВП³) при 67.652 млрд. лв. към януари 2014 г. (83.9% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през февруари т. г. със 17.7% на годишна база (22.4% годишен ръст през януари 2014 година).

Графика 1

В края на февруари т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 57.546 млрд. лв. (71.4% от БВП), като годишният им темп на прираст е 8.7% (9.9% годишен ръст през януари 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 15.400 млрд. лв. (19.1% от БВП) в края на февруари 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват с 8.9% (9.7% годишен ръст през януари 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 0.2% на годишна база през февруари 2014 година (2.9% годишен ръст през януари 2014 г.) и в края на месеца достигат 3.685 млрд. лв. (4.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и*

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дялови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. 80.588 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

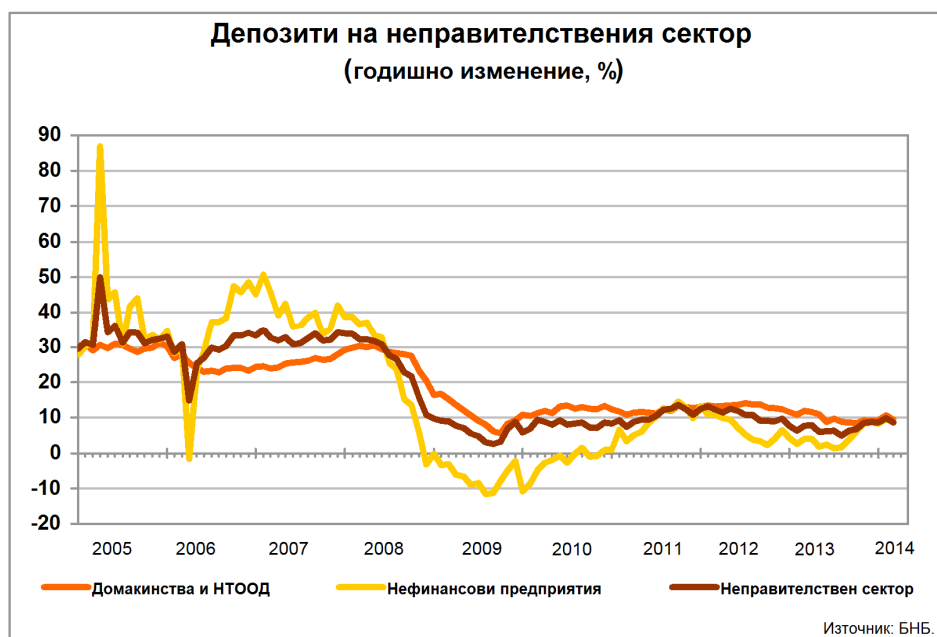
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетъргоовски организации, обслужващи домакинствата)*.

НТООД са 38.461 млрд. лв. (47.7% от БВП) в края на февруари 2014 година. Те нарастват с 9.5% спрямо същия месец на 2013 г. (10.7% годишен ръст през януари 2014 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 56.979 млрд. лв. в края на февруари 2014 година. Те се увеличават с 3% спрямо същия месец на 2013 г. (3.5% годишен ръст през януари 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 58.315 млрд. лв. и нараства спрямо февруари 2013 г. с 2.6% (3.3% годишен ръст през януари 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 0.8%, достигайки 55.776 млрд. лв. (0.3% годишен спад през януари 2014 година).

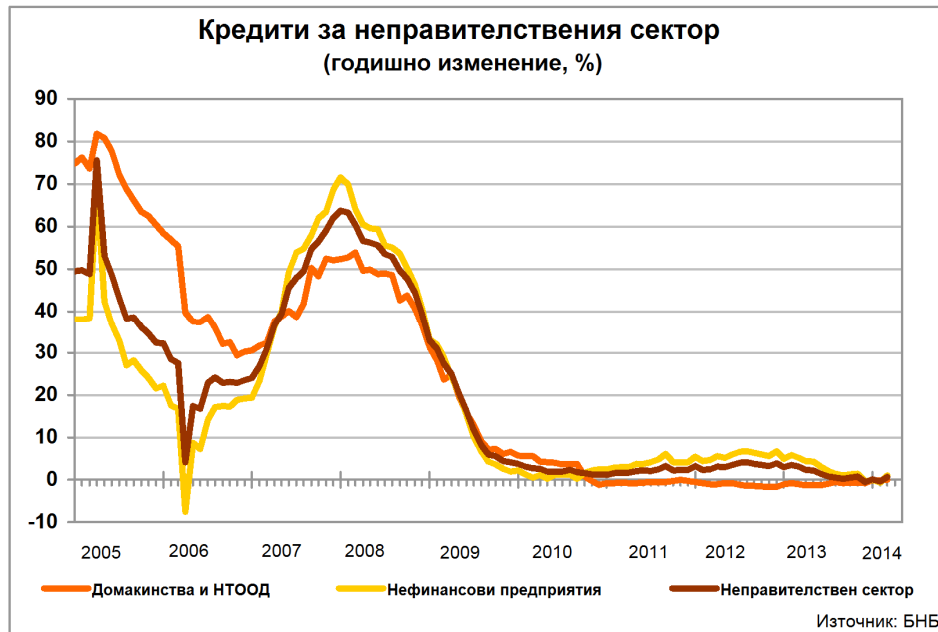
В края на февруари 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 54.723 млрд. лв. (67.9% от БВП) при 54.492 млрд. лв. към януари 2014 г. (67.6% от БВП). През февруари 2014 г. те нарастват на годишна база с 0.7% (0.4% годишен спад през януари 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 179.9 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 275.9 млн. лв. (в т. ч. 8.1 млн. лв. през февруари 2014 година), а обратно изкупените кредити – 455.8 млн. лв. (в т. ч. 26.5 млн. лв. през февруари 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 1% на годишна база през февруари т. г. (0.6% годишен спад през януари 2014 година) и в края на месеца достигат 35.219 млрд. лв. (43.7% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.538 млрд. лв. (23% от БВП) в края на февруари 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.04% (0.2% годишно понижение през януари 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.808 млрд. лв. и намаляват на годишна база с 0.9% (0.8% годишен спад през януари 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.381 млрд. лв. и са с 2.1% повече спрямо февруари 2013 г. (2.2% годишно повишение през януари 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 6.4% (7.8% годишно понижение през януари 2014 г.), като достигат 830.7 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 966.1 млн. лв. в края на февруари 2014 година. В сравнение с февруари 2013 г. те нарастват с 1% (3.5% годишен ръст през януари 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

Графика 3

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. За надзорни цели детайлни данни за класифицираните рискови експозиции се представят с финансовите отчети съгласно *Наредба № 9 на БНБ от 3 април 2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск*⁹.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 31 януари 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на декември 2013 година*, съотношението на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 10.28%. В текста е посочено, че размерът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* се изчислява, като от *брутната им стойност* се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 28.003 млрд. лв. в края на отчетния месец при 28.314 млрд. лв. в края на януари 2014 година. На годишна база те нарастват с 16.2% при ръст от 16.2% през януари 2014 година. През февруари т. г. *чуждестранните активи* се увеличават с 5.5% (5.9% годишен ръст през януари 2014 г.), като достигат 41.153 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 13.150 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 11.7% (11.1% годишно понижение през януари 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

⁹ Приета от Българската народна банка на 3 април 2008 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 38 от 11 април 2008 г., в сила от 11 април 2008 г., изменена и допълнена с бр. 21 от 2009 г. и с бр. 48 от 2011 година.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Януари 2014	Февруари 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	10.1	67 602	9.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	22.4	27 438	17.7
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	8.9	8 747	9.2
1.2. Овърнайт депозити	20.0	9.7	23.8	29.8	18 691	22.2
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	3.1	40 092	3.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-9.3	28 728	-7.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	59.1	11 364	50.7
3) М3 - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	-47.7	71	314.8
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	64.4	-4.7	-35.4	-47.7	71	314.8
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.2	28 003	16.2
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	5.9	41 153	5.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-11.1	13 150	-11.7
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	3.5	56 979	3.0
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	3.3	58 315	2.6
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	745.0	2 539	70.9
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	-0.3	55 776	0.8
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	3.8	-1 336	9.9
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Януари 2014	Февруари 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	9.9	57 546	8.7
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	9.7	15 400	8.9
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	2.9	3 685	-0.2
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	10.7	38 461	9.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.2	3.0	0.2	-0.4	54 723	0.7
1) Нефинансови предприятия	5.4	5.0	0.1	-0.6	35 219	1.0
2) Финансови предприятия⁶	2.4	9.8	10.0	3.5	966	1.0
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-0.4	-1.0	-0.2	-0.2	18 538	0.04
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	-2.9	1 519	-0.8
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	-0.8	8 808	-0.9
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	2.2	7 381	2.1
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-7.8	831	-6.4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Януари 2014	Февруари 2014
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	10.1	9.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	8.2	6.7
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.2	1.2
1.2. Овърнйт депозити	4.3	2.3	5.6	7.1	5.5
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	2.0	2.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-4.8	-3.7
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	6.8	6.2
3) М3 - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	-0.1	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	-0.1	0.1
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.2	16.2
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	9.4	9.0
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-6.8	-7.2
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	3.3	2.6
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	3.6	1.9
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	-0.3	0.8
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	-0.4	0.6
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	-0.4	0.6
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.1	0.0
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	-0.1	0.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.